

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва інституту/факультету)

Кафедра професійної та технологічної освіти і загальної фізики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Дидактичні основи та методичні засади професійної освіти

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова ОК26

(обов'язкова чи вибіркова)

Освітньо-професійна програма – “Машинобудування”

(назва програми)

Спеціальн ість – 015.34 – Професійна освіта (машинобудування)

(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань – 01 – Освіта

(шифр і назва галузі знань)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва факультету / інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання – українська

(мова, на якій читається дисципліна)

Розробник: Ярема Сергій Володимирович

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри

професійної та технологічної освіти і загальної фізики

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів): <https://generalp.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyku/yarema-serhii-volodymyrovych/>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. +380506023387

(контактний телефон, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби)

E-mail: s.yarema@chnu.edu.ua

(контактний E-mail, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби)

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=997>

(посилання на дисципліну в системі Moodle)

Консультації: понеділок з 14:30 до 15:30 (онлайн, за попередньою домовленістю)

(графік on-line та очних консультацій)

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Дидактичні основи та методичні засади професійної освіти» входить до нормативної частини циклу професійної та практичної підготовки бакалаврів за спеціальністю 015.34 – Професійна освіта (машинобудування) і є складовою фундаментальної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Дидактичні основи та методичні засади професійної освіти» є формування у студентів спеціальності 015.34 – Професійна освіта системи знань про зміст та методологію професійної освіти, про основні дидактичні складники професійної підготовки, про особливості та відмінності теоретичного і практичного навчання.

3. Завдання:

Завдання навчальної дисципліни: дати студентам ґрунтовні й систематичні знання з усіх розділів дисципліни «Дидактичні основи та методичні засади професійної освіти»; сформувати у студентів уміння й навички аналізувати та здійснювати організацію навчально-виховного процесу, спираючись на законодавчі та нормативні документи дидактичних складових теоретичної та практичної підготовки у сфері професійної освіти.

4. Пререквізити.

Знання дисципліни «Дидактичні основи та методичні засади професійної освіти» є базовими для опанування дисциплін професійної орієнтації педагогічного напрямку.

5. Результати навчання:

Наслідком вивчення навчальної дисципліни має бути досягнення наступних *результатів навчання (РН)*:

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 08. Самостійно планувати й організувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

та відповідних компетентностей:

К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

К 14. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

К 24. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.

К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Згідно з вимогами нормативної компоненти освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- фактори, що детермінують формування змісту освіти, принципи та критерії відбору змісту освіти, нормативні документи, що визначають зміст освіти;
- дидактичні закономірності і принципи професійної освіти;
- основні підходи до класифікації методів навчання та їх характеристику;
- форми навчання та варіанти їх складу і послідовностей;
- групи засобів навчання, їх основні дидактичні функції та загальні дидактичні вимоги до викладача щодо підготовки уроку з використанням цих засобів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Дидактичні основи професійної освіти» студенти повинні **вміти:**

- використовувати законодавчі та нормативні акти в роботі з дидактичними складовими теоретичної та практичної підготовки;
- визначати зміст професійної освіти;

- визначати та розробляти структуру та зміст навчально-плануючої документації;
- визначати застосування принципів навчання;
- здійснювати комплексний аналіз методів, форм та засобів навчання в їх взаємозв'язку, обирати найбільш доцільні в кожному окремому випадку;
- визначати типи, види та структуру уроків теоретичного та виробничого навчання;
- встановлювати типи трудових процесів;
- визначати тип системи виробничого навчання;
- обирати найбільш доцільні в кожному окремому випадку форми та методи контролю.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни “Дидактичні основи та методичні засади професійної освіти”												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	6	4	120	2	30		15		75		іспит
Заочна												

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лк	пз	лаб	сем	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Дидактичні основи професійної освіти					

Тема 1.1 Зміст професійного навчання.	9	2			1	8
Тема 1.2 Принципи професійного навчання.	14	4			2	8
Тема 1.3 Методи професійного навчання.	12	4			2	8
Тема 1.4 Форми професійного навчання.	12	4			2	8
Тема 1.5 Засоби професійного навчання.	12	4			2	8
Тема 1.6 Діагностика і контроль професійного навчання.	12	4			2	7
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Методичні засади професійної освіти					
Тема 2.7 Методологія професійної освіти.	7	4			1	8
Тема 2.8 Теорія професійної освіти	10	2			2	8
Тема 2.9 Психологічні основи професійного розвитку фахівця	5	2			1	8
Всього	120	30			15	75

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є: усний контроль (в ході опитування, бесіди); письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат); комбінований контроль; презентація самостійної роботи студентів; тестовий контроль; лабораторний контроль (захист лабораторних робіт);

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- тести;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень в межах семінарських занять;
- контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90–100)	відмінно
Добре	B (80–89)	дуже добре

	C (70–79)	добре
Задовільно	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	достатньо
Незадовільно	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. О.Е.Коваленко, Н.О.Брюханова, З.І.Гирич, В.В. Кулешова, О.О.Прохорова. Дидактичні основи професійної освіти: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей. – Харків: ВПП «Контраст», 2008. – 144 с.
2. Теорія і методика професійної освіти: навчальний посібник/ З.Н.Курлянд, Т.Ю.Осипова, Р.С.Гурін [та ін.]; [за ред. З.Н.Курлянд]. – К.: Знання, 2012. – 390с.
3. Педагогічна книга майстра виробничою навчання: навч.-метод. посібник/ [за ред. Н.Г.Ничкало]. - Н.Г.Ничкало, В.О.Зайчук, Н.М.Розенберг та ін. - К.: Вища школа, 1992. – 334 с.
4. Мойсеюк Н.С. Педагогіка. Навчальний посібник/ Н.С.Мойсеюк.- [3-є видання, доп.]- 2001. – 608 с.
5. Ничкало Н.Г. Неперервна професійна освіта – тенденція світова/ Н.Г.Ничкало// Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992- 2002: зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України/ АПН України. - .2. – Х.: ОВС, 2002.
5. Жигір В.І. Методологічні засади професійної освіти : навчальний посібник. Бердянськ : БДПУ, 2017. 143 с.
6. Жигір В.І. Чернега О.А. Професійна педагогіка. Київ : Кондор, 2012. 336 с.
7. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Посохова І.С., Штефан Л.В. , С.А. Лисенко Методологічні засади професійної освіти : навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків : УПА, 2010. 191 с.

5.2 Додаткова:

1. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія/ Алексюк А.М. – К.: Либідь, 1998 – 558 с.
2. Про професійно-технічну освіту: Закон України №102/98-ВР, зі змінами від 19 грудня 2006 р.// www/osvita.org.ua/pravo/law_04.
3. Професійна освіта: Словник: навч.посіб./ Уклад. С.У.Гончаренко та ін.; [за ред. Н.Г.Ничкало]. – К.: Вища школа, 2000. – 380с.

5.3 Інформаційні ресурси

Система дистанційного навчання MOODLE. Вхід здійснюється за паролем та кодовим словом.

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=997>